

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2014-2020

ANEXĂ AXA PRIORITARĂ 1 – PROMOVAREA TRANSFERULUI TEHNOLOGIC

Modul de implementare

În cadrul axei prioritare se vor finanța următoarele activități:

- crearea și dezvoltarea infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic (ITT), inclusiv parcuri științifice și tehnologice, respectiv construcția, modernizarea, extinderea și dotarea cu echipamente și software necesare;
- achiziționarea de servicii tehnologice specifice, inclusiv consultanță specializată în afaceri;
- investiții pentru IMM-uri pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării.

Beneficiarii acestei axe prioritare sunt:

- Infrastructura de inovare și transfer tehnologic acreditate conform legislației în vigoare
- Parcuri științifice și tehnologice acreditate conform legislației în vigoare
- IMM în parteneriat/ colaborare cu ITT
- infrastructuri cu rol de ITT/cercetare, PST, entități private, inclusiv parteneriatele între acestea, parteneriate între componentele quadruple helix (autorități/ instituții publice, mediul de afaceri, mediul academic și de cercetare, ONG-uri) din mediul urban și rural. Pot fi lansate apeluri pilot cu una sau mai multe categorii de beneficiari anterior menționați.

Implementare axă prioritară

Infrastructura de inovare și transfer tehnologic acreditate conform legislației în vigoare

Etapa 1 - Realizarea Concept Note-ului Regional (CNR)

Concept Note-ul Regional se va realiza la nivelul fiecăreia dintre cele șapte regiuni de dezvoltare eligibile pentru finanțare din Axa Prioritară 1 a POR 2014-2020, pe baza unei metodologii comune.

- Pentru regiunile care au deja aprobată o Strategie Regională de Specializare Regională (RIS3), CNR trebuie să reflecte, în rezumat, prevederile RIS3, respectiv o fundamentare mai detaliată care să ducă la concluzii privind localizarea, sectoarele economice și tipurile de servicii pentru care s-ar putea obține finanțare de către entitățile de transfer tehnologic și de către IMM-urile care pot implementa un rezultat al transferului tehnologic.
- Pentru regiunile care nu au aprobată o astfel de strategie, CNR va reprezenta un document de sine stătător care va identifica inclusiv domeniile regionale de specializare inteligentă. Până la identificarea domeniilor de specializare inteligentă la nivel regional prin intermediul RIS 3, vor fi aplicabile în cadrul apelurilor de proiecte domeniile naționale de specializare inteligentă.

CNR va fi realizat de către ADR-uri într-un larg parteneriat cu actorii relevanți din mediu academic, institute de cercetare, entități de transfer tehnologic și mediu de afaceri, etc. prin validarea informațiilor la nivel regional. Procesul partenerial va avea o abordare de jos în sus în vederea identificării și analizării nevoilor pe care mediul de afaceri le are în ceea ce privește transferul tehnologic, ca parte a procesului de descoperire antreprenorială.

În plus, ca și valoare adăugată a Concept Note-ului Regional, acesta va fundamenta domeniile regionale de specializare inteligentă în sensul orientării acestora către sectoare economice clare, tipuri de servicii vizate pe grad de sofisticare, localizare, criterii de prioritizare, etc.

Etapă 2 – Apel pentru scrisori de intenție din partea ITT

Scrisorile de intenție din partea ITT se vor realiza pe baza unei metodologii standard, care trebuie să cuprindă informații privind:

- ✓ Prezentarea organizației;
- ✓ Experiențe trecute în domeniul transferului tehnologic;
 - în cazul în care nu există experiență, trebuie descrisă motivația pentru care organizația respectivă dorește să furnizeze servicii de transfer tehnologic;

- dacă există experiență, trebuie descrisă poziția în actualul eco-sistem de transfer tehnologic din regiunea și domeniul de specializare inteligentă în care activează;
- ✓ Viziunea privind rolul unei infrastructuri de transfer tehnologic;
- ✓ Descrierea avantajelor competitive ale organizației pentru implementarea viziunii privind transferul tehnologic;
- ✓ Analiza nevoilor întreprinderilor pentru servicii de transfer tehnologic;
- ✓ Mecanisme deja funcționale la nivelul organizației pentru a facilita comercializarea cunoștințelor / tehnologiilor;
- ✓ Mecanisme deja funcționale la nivelul organizației pentru a sprijini întreprinderile în dobândirea de noi cunoștințe / tehnologii;
- ✓ Mecanisme noi avute în vedere la nivelul organizației pentru a facilita comercializarea cunoștințelor / tehnologiilor;
- ✓ Mecanisme noi avute în vedere la nivelul organizației pentru a sprijini întreprinderile în dobândirea de noi cunoștințe / tehnologii;
- ✓ Active ale organizației în termeni de personal, buget, echipamente, parteneriat regional, integrarea în rețele internaționale în domeniul transferului tehnologic;
- ✓ În ce active sunt vizate investiții în vederea îmbunătățirii capacității și capabilității de transfer tehnologic;
- ✓ Care este locul organizației în lanțul valoric regional / național / sectorial;
- ✓ Abilități legate de transfer tehnologic disponibile în organizație sau în rețea;
- ✓ Detalii privind stocul de drepturi de proprietate intelectuală și potențialele întreprinderi pentru strategia de transfer tehnologic a organizației.

De asemenea, vor fi stabilite tipurile de servicii și gradul de sofisticare a acestora pe care le pot furniza aceste ITT în funcție de nivelul de dezvoltare/ competență al acestora.

Etapă 3- Prioritizarea proiectelor conform informațiilor din scrisorile de intenții

Scrisorile de intenții vor fi analizate și prioritizate de către structura partenerială care va elabora concept note. Pentru acele ITT care nu se încadrează în concept note există posibilitatea de a le îndruma spre domenii de interes regional sau spre formarea de parteneriate în vederea atingerii obiectivelor strategice de la nivel regional. Aceste discuții de mediere vor fi coordonate/ realizate de către ADR-uri.

La nivel național se va realiza corelarea și coordonarea tipurilor de intervenții previzionate la nivel regional. Totodată, se va avea în vedere și exploatarea potențialelor legături între entitățile de transfer tehnologic.

Etapa 4 - Depunerea cererilor de finanțare de către ITT

Se va realiza prin procedura standard de depunere a POR 2014-2020, la nivel regional. Alocarea fondurilor în cadrul contractelor de finanțare cu ITT va fi realizată în mod etapizat, în funcție de atingerea țăintelor intermediare a indicatorilor propuși în cadrul proiectului.

Pentru apelurile de proiecte aferente OS1.1 lansate ulterior anului 2018 nu se mai aplică etapele 2 și 3 din mecanismul de implementare descris mai sus (având în vedere faptul că toate cele șapte regiuni de dezvoltare și-au aprobat Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă până la finalul anului 2018).

Tipurile de activități care ar putea fi realizate la nivelul ITT în domeniile de specializare inteligentă naționale sau regionale:

- **activități de transfer tehnologic de bază** (ex. dezvoltarea de baze de date cu informații privind ofertele de cercetare –dezvoltare - inovare (CDI) și cererea în domeniu provenită de la mediul economic, portofoliul de brevete și licențe ale centrelor CI, facilitățile existente în laboratoare de cercetare-demonstrații-încercări care pot fi comercializate; elaborarea de analize, studii, cercetări de piață, prognoze pe teme legate de CDI sau transfer tehnologic la solicitarea mediului privat; organizarea și participarea la evenimente pentru creșterea nivelului de conștientizare asupra inovării cum ar fi târguri, conferințe, vizite de studiu, întâlniri între actorii din domeniu (firme și organizații de cercetare); acordarea de sprijin IMM inovatoare pentru recrutarea de personal calificat; plasarea studenților și a celor din învățământul vocațional în mediul de afaceri; studii de investiții tehnologice; asistență și consultanță tehnică de specialitate la aplicarea / achiziționarea de tehnologii; evaluare tehnologică și audit tehnologic; veghe tehnologică, informare tehnologică, asistență la retehnologizarea agenților economici);
- **servicii de transfer tehnologic cu valoare adăugată** (ex. crearea de Open Labs pentru promovarea ofertei de servicii a laboratoarelor și deschiderea acestora către mediul de afaceri; acordare de sprijin privind gestionarea drepturilor de

proprietate intelectuală; servicii de mentorat /coaching de specialitate; consultanță pentru implementarea de soluții tehnologice în IMM-uri; facilitarea de parteneriate (de afaceri, de transfer tehnologic); formare și consultanță în domeniul managementului inovării; dezvoltare de platforme pentru "open source" și "social innovation"; activități de "Proof of concept"; activități de prototipare și demonstrație (living lab și fablab); transfer tehnologic și validare tehnologică; prognoza, evaluare tehnologică; analize statistice și indicatori ai eficienței inovării).

Una dintre condițiile solicitate pentru aceste centre este de a fi/ de a deveni membru în rețelele naționale, europene și internaționale privind cercetarea - inovarea, inclusiv transferul tehnologic. Taxele de participare în cadrul acestor rețele vor fi considerate cheltuieli eligibile.

Parcuri științifice și tehnologice acreditate conform legislației în vigoare

Se vor finanța parcurile științifice și tehnologice în integralitatea lor pentru activități de construcție, modernizare, extindere, dotare, etc, având în vedere că România este deficitară și în ceea ce privește infrastructura de parcuri științifice necesară pentru a face față competiției pe piața națională și internațională, în special în sectorul inovativ și de înaltă tehnologie.

Parcurile științifice sunt insuficiente atât ca număr, cât și în ceea ce privește lipsa echipamentelor, logisticii, utilităților și spațiului necesar desfășurării activităților de cercetare, economice și inovative. În același timp, o parte dintre acestea nu sunt complet operaționale și necesită asistență pentru a îmbunătăți serviciile oferite întreprinderilor.

În acest sens, se va acorda sprijin și dezvoltării și creării de noi parcuri științifice furnizând echipament avansat, utilități și servicii de afaceri. Scopul este de a atrage întreprinderi inovative care operează atât pe piața națională cât și pe cele internaționale ce vor beneficia de activități de cercetare.

În concept note regional va fi evidențiată și necesitatea finanțării parcurilor științifice și tehnologice, precum și a tipurilor de investiții necesare.

IMM

Sectorul IMM este cel mai afectat, datorită orientării relativ slabe către activități productive, accesului redus la capital, tehnologie și infrastructură, a adaptabilității la nevoile pieței prin inovare și datorită nivelului scăzut al abilităților manageriale. Nivelul scăzut de complexitate și puterea de cumpărare scăzută ale pieței interne nu îndeamnă companiile spre certificare, afectându-le capacitatea de adaptare la standardele impuse de integrarea în UE și de concurență datorată globalizării. Cercetarea și transferul tehnologic sunt sub - finanțate, insuficient orientate către cerere și lipsite de infrastructuri adecvate care să permită ca rezultatele cercetării să se transforme în inovare aplicată.

În acest context, se vor finanța în cadrul unei scheme de minimis IMM-uri care doresc să achiziționeze rezultate ale transferului tehnologic și să le implementeze.

În cadrul axei se au în vedere următoarele scheme de implementare în corelare cu tipurile de activități eligibile:

- construcție/ dotare pentru ITT
- construcție/ dotare pentru parcurile științifice și tehnologice
- sprijin pentru ITT (capacitate administrativă) – ex. servicii specifice și salarii (limitat ca procent din valoarea proiectului pentru activitățile finanțabile în cadrul axei)
- sprijin pentru IMM (care vor solicita investiții pentru implementarea unui rezultat al cercetării în funcție de domeniile smart).

Corelarea domeniilor CDI de la nivel național cu cele identificate la nivel regional (în funcție de evoluțiile de la nivel regional acestea pot fi modificate/ completate)

Domenii CDI la nivel național	NE	SE	Sud	SV	Vest	NV	Centru
1. Bioeconomie	x	x	x	x	x	x	x
2. Tehnologii informaționale și de comunicații, spațiu și securitate	x	x	x	x	x	x	x
3. Energie, mediu și schimbări climatice	x	x	x	x	x	x	x
4. Eco-nano-tehnologii și materiale avansate	x	x	x	x	x	x	x
5. Sănătate	x	x	x	x	x	x	x
		Turism balnear, geriatric, tratamente naturale, tratamente		Inginerie și mecanică (automotive, mecatronica, material rulant de cale ferată,	Automotive		

		cosmetice dermatologice		constructii si instalatii)			
				Turism (eco-turism, turism de sanatate, aplicatii digitale)	Textile		
					Turism		
					Sectorul construcții (inclusiv materiale de construcții)		

Inițiativa Regiuni mai puțin dezvoltate

Inițiativa Regiuni mai puțin dezvoltate reprezintă o inițiativă lansată de Comisia Europeană la începutul anului 2016, cu scopul de a susține activ regiunile europene care înregistrează decalaje importante în ceea ce privește dezvoltarea.

DG Regio a identificat 20 de regiuni în care PIB-ul mediu este sub 50% din media europeană. În România există cinci regiuni în această categorie: Nord Vest, Nord Est, Sud, Sud Vest și Sud Est.

Inițial, în România, această Inițiativă s-a concentrat pe un prim proiect-pilot implementat în două regiuni din România. Regiunile identificate, ca opțiune pentru implementarea proiectului-pilot au fost Nord Est și Nord Vest. Ulterior, Inițiativa s-a extins și la celelalte regiuni de dezvoltare, inclusiv Regiunea București-Ilfov.

Obiectivul principal al acestui exercițiu este de a testa noi modalități de sprijinire a regiunilor în vederea eliminării blocajelor care limitează potențialul lor de creștere, dar și de a crește eficiența investițiilor care urmează să fie realizate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții deja alocate României, precum și de la bugetul național și din alte surse de finanțare. Astfel:

Etapă 1:

Joint Research Center - sprijin metodologic pt regiunile NE/NV: elaborare RIS 3, ateliere descoperire antreprenoriala, laboratoare de dezvoltare proiecte, training specializat cu propunatorii de proiecte etc.

Etapă 2:

a. Joint Research Center:

- continuare sprijin pentru regiunile NE/NV prin oferire experti evaluare proiecte propuse in cadrul OS 1.2/POR

- sprijin metodologic pt 5 regiuni de dezvoltare: ateliere descoperire antreprenoriala, laboratoare de dezvoltare proiecte, training specializat cu propunatorii de proiecte etc.
- sprijin elaborare RIS 3 pt regiunea BI

b. Banca Mondiala: Scop: dezvoltarea capacitatii regionale de a formula, implementa, monitoriza trei tipuri de programe de inovare:

- Research valorization programme (NE/NV): sprijin pt cercetatori pt imbunatatirea TRL
- Structured contract research programme (NE/NV): sprijin pt imbunatatirea capacitatii institutionale (uman/fizic) in vederea cresterii serviciilor de cercetare oferite firmelor)
- Proof of concept (pt toate regiunile): pentru firme in stadii incipiente de cercetare /dezvoltare si dezvoltare tehnologica